

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

Concilii Lateranensis Generalis A Callisto Papa II. Celebrati Canones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO CHRISTI 1122.
 CONCILII LATĒRANENSIS GENERALIS
 A CALLISTO PAPA II. CELEBRATI
 C A N O N E S.

I.

Sanctorum patrum exempla sequentes, & officii nostri debito innouantes, ordinari quemquam per pecuniam in ecclesia Dei vel promoueri auctoritate sedis apostolicæ modis omnibus prohibemus: si quis vero in ecclesia ordinationem vel promotionem taliter acquisierit, acquisita prorsus careat dignitate.

II.

Nullus in præpositum, nullus in archipresbyterum, nullus in decanum, nisi presbyter, nullus in archidiaconum, nisi diaconus ordinetur.

III.

Presbyteris, diaconibus, vel subdiaconibus, concubinarum & vxorum contubernia penitus interdiciamus, & aliarum mulierum cohabitationem, præter quas Synodus Nicæna per solas necessitudinum causas habitare permisit, videlicet matrem, sororem, amitam, vel materteram, aut alias huiusmodi, de quibus nulla valeat iuste suspicio oriri.

IV.

Præterea iuxta beatissimi Stephani papæ sanctionem statuimus, vt laici, quamuis religiosi sint, nullam tamen de ecclesiasticis rebus aliquid disponendi habeant facultatem; sed secundum apostolorum Canones omnium negotiorum ecclesiasti-

corum curam episcopus habeat, & ea velut Deo contemplante dispenſet. Si quis ergo principum aut laicorum aliorum dispensationem vel * donationem rerum siue possessionum ecclesiasticarum sibi vendicauerit, vt sacrilegus iudicetur.

ANNO
CHRISTI
1122.

* al. do-
minatio-
nem

V.
Coniunctiones consanguineorum fieri prohibemus, quoniam eas & diuinæ & sæculi prohibent leges: leges enim diuinæ hoc agentes & eos qui ex eis prodeunt non solum eiiciunt, sed maledictos appellant: leges vero sæculi infames tales eos vocant, & ab hereditate repellunt. Nos itaque patres nostros sequentes infamiis eos notamus, & infames esse censemus.

VI.
Ordinationes, quæ a Burdino hæresiarcha, postquam a Romana ecclesia est damnatus, quæque a pseudoepiscopis per eum postea * ordinatis factæ sunt, irritas esse decernimus.

* al. or-
dinatæ
sunt, irr.

VII.
Nullus omnino archidiaconus aut archipresbyter, aut præpositus, vel decanus, animarum curam, vel præbendas ecclesiæ, sine iudicio vel consensu episcopi alicui tribuat: imo sicut sanctis Canonibus constitutum est, * cura & rerum ecclesiasticarum dispensatio in episcopi iudicio & potestate permaneat. Si quis vero contra hæc facere, aut potestatem ad episcopum pertinentem sibi vendicare præsumserit, ab ecclesiæ liminibus arceatur.

* al. ani-
marum
cura &
pecunia-
rum ec-
clesiasti-
carum

VIII.
Ad hæc sanctæ Romanæ ecclesiæ possessiones

ANNO
CHRISTI
1122.* al. ali-
qua per-
sona Be-
neu.

quietas seruare per Dei gratiam cupientes, præci-
pimus & sub distriktione anathematis interdici-
mus, ne * aliqua militaris persona Beneuentanam
beati Petri ciuitatem præsumat inuadere, aut vio-
lenter retinere. Si quis aliter præsumpserit, ana-
thematis vinculo teneatur.

IX.

A suis episcopis excommunicatos, ab aliis epi-
scopis, abbatibus, & clericis in communionem re-
cipi procul dubio prohibemus.

X.

Nullus in episcopum, nisi canonice electum,
ad consecrandum manus mittat. Quod si præsum-
pserit, & consecratus, & consecrator absque recu-
perationis spe deponatur.

XI.

Eis qui Hierosolymam proficiscuntur, & ad
Christianam gentem defendendam, & tyranni-
dem infidelium debellandam, efficaciter auxilium
præbuerint, suorum peccatorum remissionem
concedimus, & domos & familias atque omnia
bona eorum in beati Petri & Romanæ ecclesiæ
protectione, sicut a domino nostro papa Vrba-
no statutum fuit, suscipimus. Quicumque ergo ea
distrahere vel auferre, quamdiu in via illa moran-
tur, præsumpserint, excommunicationis ultione
plectantur: eos autem qui pro Hierosolymitano
vel Hispano itinere cruces sibi in vestibus posuisse
* al. viam noscuntur, & * eas dimisisse, cruces iterato assu-
mere, viam ab instanti pascha vsque ad sequens
proximum pascha perficere apostolica auctoritate

præcipimus. Alioquin extunc eos ab ecclesiæ introitu sequestramus, in omnibus terris eorum diuina officia, præter infantium baptisma & morientium pœnitentias interdiciamus.

ANNO
CHRISTI
1122.

XII.

Illam vero prauam defunctorum Porticanorum consuetudinem, quæ hætenus ibi fuit, ex fratrum nostrorum & totius curiæ consilio, nec non & voluntate atque consensu præfecti, remouendam censemus: vt Porticanorum habitatorum sine heredibus morientium bona contra morientium deliberationem minime peruadantur; ita tamen vt Porticani in Romanæ ecclesiæ & nostra nostrorumque successorum obedientia & fidelitate permanent.

XIII.

Si quis treguam diffregerit vsque tertio, ad satisfactionem ab episcopo admoneatur. Quod si tertio admonitus satisfacere contempserit, episcopus, vel * cum metropolitani consilio, aut cum duobus, aut vno vicinorum episcoporum, in rebellem anathematis sententiam dicet, & per scripturam episcopis circumquaque denuntiet.

* metro-
polita-
nus cum
duobus

XIV.

Sanctorum patrum Canonibus consona sentientes, oblationes de sacratissimo & reuerendissimo altari beati Petri, & Saluatoris, & sanctæ Mariæ Rotundæ, ac de aliis omnium ecclesiarum altaribus, siue crucibus, a laicis auferri penitus interdiciamus, & sub anathematis distriktione firmamus. Ecclesias a laicis incastellari, aut in seruitutem redigi, auctoritate apostolica prohibemus.

XV.

XV.

Quicumque monetam falsam scierit fecerit, aut studiose expenderit, tamquam maledictus, & pauperum virorum oppressor, & ciuitatis turbator, a fidelium consortio separetur.

XVI.

Si quis Romipetas, & peregrinos apostolorum limina & aliorum sanctorum oratoria visitantes capere, seu rebus quas ferunt spoliare, & * nouis teloneorum seu * pedaticorum exactioibus molestare tentauerit, donec satisfecerit, communione abstineat Christiana.

* mer-
catores
nouis
* peda-
ticorum

XVII.

Interdicimus abbatibus & monachis publicas poenitentias dare, & infirmos visitare, & vnctiones facere, & Missas publicas cantare. Chrisma, & oleum, consecrationes altarium, ordinationes clericorum ab episcopis accipiant in quorum parochiis manent.

XVIII.

In parochialibus ecclesiis presbyteri per episcopos constituentur, qui eis respondeant de animarum cura, & de iis quæ ad episcopum pertinent. Decimas & ecclesias a laicis non suscipiant absque consensu & voluntate episcoporum: & si aliter præsumptum fuerit, canonicæ ultioni subiaceant.

XIX.

Seruitium quod monasteria aut eorum ecclesiæ a tempore Gregorii papæ VII. vsque ad hoc tempus episcopis fecere, & nos concedimus. Possessiones ecclesiarum, & episcoporum tricennales,

Concil. Tom. 27.

F

abbates vel monachos habere omnimodis prohibemus. ANNO
CHRISTI
1122.

XX.

Paternarum traditionum exemplis communiti, pastoralis officii debitum persoluentes, ecclesias cum bonis suis, tam personis, quam possessionibus, clericos videlicet, ac monachos, eorumque conuersos, oratores quoque, cum suis nihilo minus rebus quas ferunt, tutos & sine molestia esse statuimus. Si quis autem contra hoc facere præsumpserit, & postquam facinus suum recognouerit, infra triginta dierum spatium competenter non emendauerit, a liminibus ecclesiæ arceatur, & anathematis gladio feriatur.

XXI.

Presbyteris, diaconibus, subdiaconibus, & monachis, concubinas habere, seu matrimonia contrahere, penitus interdiciamus; contracta quoque matrimonia ab huiusmodi personis disiungi, & personas ad pœnitentiam debere redigi, iuxta sacrorum Canonum diffinitionem, iudicamus.

XXII.

Alienationes, quæ specialiter per * Ottonem, * Attonem, Guidonem, Hieremiam, seu forte Philippum, vbi libet de possessionibus Rauennatis exarchatus factæ sunt, damnamus: generaliter, autem omnium per intrusionem, seu canonicè electorum sub episcopi nomine, aut abbatis, qui secundum vsum ecclesiæ suæ consecrandus est, alienationes quocumque modo factas, nec non personarum ordinationes ab eisdem sine communi consensu clericorum ecclesiæ, siue per simoniam itidem fa-

ANNO
CHRISTI
1122.

etas, irritas iudicamus. Illud etiam per omnia interdiciamus, vt nullus clericus præbendam suam, seu aliquod ecclesiasticum beneficium, aliquo modo alienare præsumat: quod si præsumptum olim fuit, vel aliquando fuerit, irritum erit, & canonicæ vltioni subiacebit.

RESTITVTIO INVESTITVRARVM
AB HENRICO IMPERATORE FACTA.

In nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis.

EGO Henricus Dei gratia Romanorum imperator Augustus, pro amore Dei & sanctæ Romanæ ecclesiæ, & domini papæ Callisti, & pro remedio animæ meæ, dimitto Deo, & sanctis eius apostolis Petro & Paulo, & sanctæ catholicæ ecclesiæ omnem inuestituram per anulum & baculum, & concedo in omnibus ecclesiis * fieri electionem, & liberam consecrationem. Possessiones & regalia beati Petri, quæ a principio huius discordiæ vsque ad hodiernam diem, siue tempore patris mei, siue etiam meo ablata sunt, quæ habeo, eidem sanctæ Romanæ ecclesiæ restituo, quæ autem non habeo, vt restituantur fideliter adiuuabo. Possessiones etiam omnium aliarum ecclesiarum, & principum, & aliorum, tam clericorum, quam laicorum*, consilio principum & iustitia, quas habeo, * vt reddantur fideliter iuuabo. Et do veram pacem domino papæ Callisto, * sanctæ Romanæ ecclesiæ, & omnibus qui in parte ipsius sunt vel fuerunt. Et in quibus sancta Romana ecclesia auxilium postulauerit, fideliter iuuabo, & in quibus mihi querimoniam fecerit, debitam sibi iustitiam faciam.

Ex abbate
Vrpergen-
si Vviliel-
mus Mal-
mesburien-
sis, lib. 5. &
cod. Vat.

* quæ in
regno
vel im-
perio
meo
sunt fie-
ri cano-
nicam
electio-
nem,

* quæ
in quæ-
ra ista
sunt cõ-
missa,
consilio
* reddã,
quas nõ
habeo,
* sanctæ-
que

Hæc omnia acta sunt consilio & assensu principum, quorum nomina subscripta sunt.

Adalbertus Moguntinus archiepiscopus.	A. Augustensis episcopus.
Fridericus Colonienſis archiepiscopus.	G. Traiectensis episcopus.
Ratisponensis episcopus,	V. Constantiensis episcopus.
Otto Bambergensis episcopus.	E. abbas Fuldensis.
Bruno Spirensis episcopus.	* Northmannus dux.
	Fridericus dux.
	Bonifacius marchio.

* Here-
mannus

Concil. Tom. 27.

F ij